

Αθήνα, 05/08/2025

Α. Π.: Ε2055

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ**

ΤΜΗΜΑΤΑ Β΄, Γ΄

Ταχ. Δ/ση : Πειραιώς 180

Ταχ. Κώδικας : 177 78, Τάυρος

Email : dideisep@aaade.gr

ΘΕΜΑ: Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 25 ν.

1882/1990 «Ποινικό αδίκημα μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 227 του ν. 5193/2025 (Α΄ 56).

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

A) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 25 ν. 1882/1990 «Ποινικό αδίκημα μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 227 του ν. 5193/2025 (Α΄ 56 /11.04.2025).

B) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το άρθρο 227 του ν. 5193/2025 (Α΄56) αντικαθιστά την παράγραφο 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 σχετικά με το ποινικό αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους. Η νέα διάταξη ρυθμίζει τις συνέπειες της υπαγωγής σε ρύθμιση οφειλών ή της αναστολής είσπραξης οφειλών στην ποινική δίωξη. Συγκεκριμένα, προβλέπει ότι σε περίπτωση υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής οφειλών ή αναστολής είσπραξης, η ποινική δίωξη αναστέλλεται για όσο διάστημα διαρκεί η ρύθμιση ή η αναστολή, ενώ σε περίπτωση

ολοσχερούς εξόφλησης το αξιόποινο εξαλείφεται. Επίσης, καθορίζει τη διαδικασία που ακολουθείται σε διάφορα στάδια (πριν ή μετά την υποβολή αίτησης προς τον Εισαγγελέα, πριν ή μετά την άσκηση ποινικής δίωξης), την υποχρέωση ενημέρωσης του Εισαγγελέα σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης, και την αναστολή της παραγραφής του ποινικού αδικήματος κατά τη διάρκεια της ρύθμισης.

Γ) ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το άρθρο 227 του ν. 5193/2025 αφορά:

1) υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης που είναι αρμόδιες για την επιδίωξη της είσπραξης οφειλών,

2) οφειλέτες φυσικά πρόσωπα και νομίμους εκπροσώπους ή μέλη οφειλετών νομικών προσώπων, που έχουν ποινική ευθύνη για το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 1882/1990.

Με την παρούσα παρέχουμε οδηγίες προς ενημέρωση και για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 περί του ποινικού αδικήματος της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους (Α΄ 43), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 227 του ν. 5193/2025.

Η νέα διάταξη διευρύνει το πεδίο εφαρμογής, καθιστά σαφέστερες τις διαδικασίες και ενισχύει τα κίνητρα για την υπαγωγή σε ρύθμιση και την εξόφληση των οφειλών. Βασικές καινοτομίες που εισάγονται με τις νέες διατάξεις:

α) διευρύνονται οι λόγοι αναστολής της ποινικής δίωξης καθώς και αναβολής εκτέλεσης/διακοπής της καταγνωσθείσας ποινής, καθώς, σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, τις έννομες συνέπειες αυτές επιφέρει πλέον όχι μόνο η υπαγωγή των οφειλών σε ρύθμιση αλλά και η αναστολή είσπραξης αυτών και

β) θεσπίζεται για πρώτη φορά η υπαγωγή σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής οφειλών ως λόγος μη υποβολής από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης αίτησης ποινικής δίωξης προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών (υπό τις προϋποθέσεις που εκτίθενται κατωτέρω), χωρίς πάντως να

μεταβάλλεται η φύση του προβλεπόμενου στο άρθρο 25 του ν. 1882/1990 ποινικού αδικήματος της μη καταβολής βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους. Υποχρέωση μη υποβολής αίτησης ποινικής δίωξης υφίσταται και σε περίπτωση ένταξης του συνόλου των οφειλών σε αναστολή είσπραξης (βλ. τη συνημμένη υπ' αριθ. 6/17-6-2025 εγκύκλιο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου).

Επισημαίνεται ότι οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται, σύμφωνα με το άρθρο 245 του ν. 5193/2025, από την 11η/4/2025. Λόγω όμως της αναδρομικής ισχύος της επεικέστερης διάταξης ποινικού νόμου κατά το άρθρο 2 του νέου Ποινικού Κώδικα (ν.4619/2019, Α'95), οι νέες διατάξεις καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος αυτών υποθέσεις του άρθρου 25 του ν. 1882/1990.

Ειδικότερα:

1) Διεύρυνση λόγων αναστολής της ποινικής δίωξης/αναβολής ή διακοπής εκτέλεσης ποινής

Σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 227 του ν. 5193/2025 «α) σε περίπτωση: αα) υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής χρηματικών οφειλών σύμφωνα με διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ή με απόφαση διοικητικού οργάνου ή αβ) αναστολής είσπραξης οφειλών, η ποινική δίωξη αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ρύθμιση ή ισχύει η αναστολή είσπραξης, και σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης το αξιόποινο εξαλείφεται. Για τους ίδιους λόγους αναβάλλεται η εκτέλεση της καταγνωσθείσας ποινής ή διακόπτεται η εκτέλεση αυτής που άρχισε, η οποία εξαλείφεται σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης.»

Με τη διάταξη της περ. α' διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της αναστολής της ποινικής δίωξης, με την προσθήκη της αναστολής είσπραξης των οφειλών ως αυτοτελή λόγο αναστολής της ποινικής δίωξης για το εν λόγω αδίκημα. Επίσης, η αναφορά της προϊσχύουσας διάταξης σε «παροχή διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής του χρέους κατά τις κείμενες διατάξεις» ως λόγος αναστολής της ποινικής δίωξης αντικαθίσταται από την «υπαγωγή σε ρύθμιση καταβολής χρηματικών οφειλών σύμφωνα με διάταξη νόμου ή με δικαστική απόφαση ή με απόφαση διοικητικού οργάνου».

Διευκρινίζεται ότι η έννοια του όρου «αναστολή είσπραξης» ταυτίζεται με την έννοια του όρου «αναστολή» στην παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 5104/2024 (Α΄58) περί αποδεικτικού ενημερότητας, που αποτελεί λόγο τακτοποίησης των οφειλών με νόμιμο τρόπο (βλ. και άρθρο 3 της Α. 1162/2023) και πρέπει να διακρίνεται σαφώς από τις περιπτώσεις που απλώς προβλέπεται αναστολή μέτρων ατομικής ή/και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης ή «ατομικών διώξεων».

2) Παράλειψη υποβολής αίτησης ποινικής δίωξης για την κίνηση της ποινικής δίωξης σε περίπτωση υπαγωγής σε ρύθμιση των ληξιπροθέσμων οφειλών ή ένταξης οφειλών σε αναστολή είσπραξης

Σύμφωνα με την περ. β΄ της παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 227 του ν. 5193/2025, «β) Αν οι ληξιπρόθεσμες οφειλές υπαχθούν σε οποιαδήποτε ρύθμιση καταβολής οφειλών σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περ. α) πριν από την παρέλευση του χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και για όσο χρονικό διάστημα ισχύει αυτή, δεν υποβάλλεται αίτηση από τα αρμόδια όργανα της παρ. 1 προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Αν παρέλθει το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και δεν έχει υποβληθεί αίτηση προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών, τα αρμόδια όργανα της παρ. 1 δεν υποβάλλουν την αίτηση προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Αν έχει ήδη υποβληθεί αίτηση προς τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών και δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, τα αρμόδια όργανα ενημερώνουν σχετικώς τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών, ενώ αν έχει ήδη ασκηθεί ποινική δίωξη, τότε αυτή παύει με απόφαση του δικαστηρίου.».

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, σε αντίθεση με τις προϊσχύουσες διατάξεις, βάσει των οποίων η Φορολογική Διοίκηση είχε δέσμια αρμοδιότητα για την υποβολή αίτησης για κίνηση της ποινικής δίωξης σε βάρος του υπόχρεου καταβολής ανεξαρτήτως νόμιμης τακτοποίησης των οφειλών, ο αρμόδιος για την επιδίωξη είσπραξης της οφειλής Προϊστάμενος της Υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης υποχρεούται να μην αποστέλλει στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών της έδρας του αίτηση ποινικής δίωξης στις περιπτώσεις οφειλετών που το σύνολο των ληξιπροθέσμων οφειλών τους υπαχθεί σε οποιαδήποτε ρύθμιση τμηματικής καταβολής, είτε βάσει νόμου, είτε βάσει δικαστικής απόφασης (π.χ. με δικαστικά επικυρωμένη συμφωνία εξυγίανσης κατ' άρθρα 31 επ. του ν. 4738/2020 ή 99 επ.

του ν. 3588/2007 ή με δικαστική ρύθμιση του ν. 3869/2010) ή απόφασης διοικητικού οργάνου, ή συντρέξει περίπτωση αναστολής είσπραξης του συνόλου των ληξιπρόθεσμων οφειλών τους πριν από την πάροδο του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 για την τέλεση της αξιόποινης πράξης της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους, ήτοι πριν από την πάροδο τεσσάρων μηνών αφότου το χρέος κατέστη ληξιπρόθεσμο, και για όσο χρονικό διάστημα η ρύθμιση ή η αναστολή βρίσκεται σε ισχύ (βλ. σχετικά την υπ' αριθ. 6/17-6-2025 εγκύκλιο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου). Σημειώνεται ότι, ακόμα και μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών αφότου το χρέος κατέστη ληξιπρόθεσμο, εφόσον δεν έχει ακόμα υποβληθεί αίτηση ποινικής δίωξης (από τον αρμόδιο για την επιδίωξη είσπραξης της οφειλής Προϊστάμενο της Υπηρεσίας της Φορολογικής Διοίκησης στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών της έδρας του), η υπαγωγή του συνόλου των ληξιπροθέσμων οφειλών

σε ρύθμιση καταβολής ή σε αναστολή είσπραξης συνεπάγεται ομοίως την υποχρέωση παράλειψης υποβολής αίτησης ποινικής δίωξης εκ μέρους της Φορολογικής Διοίκησης.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση που έχει υποβληθεί αίτηση ποινικής δίωξης από την Φορολογική Διοίκηση και οι οφειλές έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση ή τελούν σε αναστολή είσπραξης, η Φορολογική Διοίκηση υποχρεούται να ενημερώνει σχετικά τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών (είτε έχει ασκηθεί ποινική δίωξη είτε όχι), για την περαιτέρω εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας από την αρμόδια εισαγγελική αρχή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της περ. β της παρ. 5 του ιδίου άρθρου (βλ. σχετικά αναλυτικά την υπ' αριθ. 6/17-6-2025 εγκύκλιο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου)

3) Αμελλητί ενημέρωση του Εισαγγελέα Πρωτοδικών σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης ή παύσης αναστολής είσπραξης

Σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 227 του ν. 5193/2025, «γ) Αν ο οφειλέτης απωλέσει τη ρύθμιση που αναφέρεται στις περ. α) και β), η διοίκηση ενημερώνει αμελλητί τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών, υποβάλλοντας τον επικαιροποιημένο κατά το καταβληθέν μέρος οφειλών πίνακα χρεών.»

Διευκρινίζεται ότι, όπως ρητά ορίζεται και στην αιτιολογική έκθεση (ΑΣΥΡ), σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης, η αίτηση ποινικής δίωξης καθώς και ο πίνακας χρεών θα συμπεριλαμβάνουν εκτός από το ποσό των ανεξόφλητων οφειλών και το αρχικό εξοφληθέν ήδη ποσό, δηλαδή το αρχικό ποσό των οφειλών που υπήχθη στη ρύθμιση, καθώς για το ποσό αυτό έχει ήδη διαπραχθεί το ποινικό αδίκημα. Γίνεται δεκτό ότι η ίδια ως άνω υποχρέωση για ενημέρωση του αρμοδίου Εισαγγελέα Πρωτοδικών υφίσταται και σε περίπτωση της παύσης της αναστολής είσπραξης των οφειλών. (βλ. σχετικά την υπ' αριθ. 6/17-6-2025 εγκύκλιο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου)

4) Αναστολή παραγραφής του ποινικού αδικήματος

Σύμφωνα με την περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 227 του ν. 5193/2025, «δ) όσο διαρκεί η ρύθμιση καταβολής των οφειλών της παρούσας παραγράφου ή η αναστολή είσπραξης των οφειλών, αναστέλλεται η παραγραφή του ποινικού αδικήματος, κατά παρέκκλιση του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α΄ 95) και δεν συμπληρώνεται αυτή πριν από την πάροδο ενός (1) έτους από τη λήξη της αναστολής. Επιπλέον, αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής, που επιβλήθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται.».

Με τη διάταξη αυτή προβλέπεται η αναστολή παραγραφής του ποινικού αδικήματος της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους, καθ' όλη τη διάρκεια της ρύθμισης τμηματικής καταβολής ή της αναστολής είσπραξης, με την προσθήκη της ασφαλιστικής δικλίδας, ότι η παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν από την πάροδο ενός έτους από τη λήξη της αναστολής, ώστε να παρέχεται εύλογο χρονικό διάστημα για την υποβολή αίτησης ποινικής δίωξης ή για τη συνέχιση της ποινικής δίωξης, κατά περίπτωση. Σύμφωνα και με την υπ' αριθ. 6/17-6-2025 εγκύκλιο του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, «αυτονόητα η ρύθμιση αυτή, ως προς την παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα, καταλαμβάνει τις πράξεις με χρόνο τέλεσης την 11-4-2025 (έναρξη ισχύος της εν λόγω διάταξης) και εφεξής, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 Π.Κ.»

5) Επισημάνσεις-Οδηγίες

Κατόπιν των ανωτέρω, οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης οφείλουν:

- α) Στις περιπτώσεις όπου το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών έχει ήδη υπαχθεί σε ρύθμιση ή αναστολή είσπραξης, η οποία βρίσκεται σε ισχύ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ανεξαρτήτως αν η υπαγωγή στη ρύθμιση ή η αναστολή είσπραξης έλαβε χώρα πριν ή μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990, που προβλέπεται για την τέλεση του ποινικού αδικήματος, να μην προβαίνουν σε αποστολή αιτήσεων ποινικής δίωξης για το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους.**
- β) Να αποστέλλουν στον αρμόδιο Εισαγγελέα αμελλητί αιτήσεις ποινικής δίωξης για το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 και δεν έχει υπαχθεί το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών σε ρύθμιση ή σε αναστολή είσπραξης ή η ρύθμιση ή η αναστολή είσπραξης δεν βρίσκεται πλέον σε ισχύ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.**
- γ) Να ενημερώνεται αμελλητί ο αρμόδιος Εισαγγελέας σε περίπτωση που έχει υποβληθεί αίτηση ποινικής δίωξης και το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση καταβολής χρεών ή τελούν σε αναστολή είσπραξης.**
- δ) Να ενημερώνεται αμελλητί ο αρμόδιος Εισαγγελέας σε περίπτωση που έχει υποβληθεί αίτηση ποινικής δίωξης και η ρύθμιση απωλέσθη ή έληξε η αναστολή είσπραξης των οφειλών.**

Συνημμένα:

A) Απόσπασμα του ΦΕΚ Α΄56/ 11.04.2025: άρθρα 227 και 245 του ν. 5193/2025 B) Η υπ' αριθ. 6/17-6-2025 εγκύκλιος του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες Πινάκων Γ΄ και Δ΄

2. Διεύθυνση Στρατηγικής Τεχνολογιών Πληροφορικής (με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ)

3. Διεύθυνση Επικοινωνίας

4. Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες Πίνακα Α΄ (πλην των αποδεκτών προς ενέργεια)

2. Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

3. Γραφείο Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φορολογικής Πολιτικής

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

2. Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας

3. Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης

4. Διεύθυνση Διαδικασιών Εισπράξεων και Επιστροφών - Τμήματα Α,Β,Γ, Γραμματεία

Ακριβές Αντίγραφο

Κεντρικό Πρωτόκολλο

ΜΟΣΧΟΒΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ